

OTOMOTİV SEKTÖR RAPORU

1) SEKTÖRÜN DURUMU VE TANIMI

1.1 Giriş

Otomotiv sektörü ekonomiye yüksek katma değer sağlayan, teknolojik gelişmeleri hızlandıran, ihracat kanalıyla döviz geliri kazandıran, birçok sektörün gelişimine katkıda bulunan, tedarik sağladığı inşaat ve turizm gibi imalat sanayiini destekleyen sektörlerle savunma, ulaştırma ve altyapı gibi stratejik alanları geliştiren, lokomotif niteliğinde sektörler arasında yer almaktadır.

Dünyada otomotiv üretiminin son 20 yıllık resmine bakıldığında, 2008 küresel finans krizi kırılma noktası olmuş, Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Japonya pazarlarının büyümeleri gelişmekte olan ülkelerin gerisinde kalmış, bunun neticesinde otomotiv üretiminin gelişmiş ülkelere geçiş süreci hızlanmış ve üretici ülkelerin dünya üretiminden aldığı paylar radikal değişim göstermiştir.

Araç üretiminde 2000 yılı baz alındığında, son 20 yıllık dönemde, Çin, Hindistan ve Türkiye gibi hızlı pazar büyümesine sahip, araç sahiplik oranının doyum noktasından oldukça uzak olduğu dinamik ülkelerde üretim sırasıyla 12, 5 ve 3'e katlarken ABD, Japonya ve Kanada gibi pazar büyümesinin zayıfladığı, doymuş araç sahiplik oranına sahip gelişmiş ülkelerde üretim azalmış, Almanya'da ise bir değişim görülmemiştir.

Önümüzdeki dönemde gelişmekte olan ülkelerdeki talep merkezlerinin pazar ve üretim dinamikleri açısından itici güç olmayı sürdürmesi ve üretimde doğunun batıya karşı avantajlı konumunun devam etmesi beklenmektedir. Dünya genelinde üretimdeki yeni coğrafyalara kayış sürecinde Türkiye'ye gelen üretici firma sayısı ve yabancı doğrudan yatırımlar artmıştır.

Küresel otomotiv endüstrisi bugünlerde dijitalleşme, otonom sürüş ve alternatif enerjilerle çalışan yeni araç teknolojileri konularında büyük bir devrime hazırlanmaktadır. Otomotiv endüstrisindeki bu dönüşüm aslında bilişim teknolojileri ile endüstriyi bir araya getirmeyi planlayan "Endüstride Dijital Dönüşüm" ile eş zamanlı olarak ortaya çıkmaktadır. Otomotiv endüstrinin gelecek 5-10 yıl içinde yapacağı yeniliklerin geçtiğimiz 50 yılda ortaya koyduğu ilerlemelerden çok daha büyük boyutta olacağı tahmin edilmektedir.

Önümüzdeki yıllarda araçlara ileri düzeyli sensör, lazer, kamera, GPS, ağ bağlantı ve karar verme gibi cihazlar entegre edilerek sürücünün yerine karar alabilen yapay zekaya sahip araçların üretilmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte emisyon salınımının azaltılması ve yakıt tüketiminin 100 kilometrede 2 litreye kadar düşürülmesi amacıyla alternatif yakıt tüketebilen çift güç kaynaklı (hibrit) motorlar geliştirilmektedir.

Enformatik ve elektroniğin araçlarda giderek daha fazla paya sahip olması, alternatif yakıtlarla çalışan yeni araç teknolojilerinin geliştirilmesi ve araç sürücülerinin kademeli olarak daha pasif duruma geçecek olması (otonom araçlar) endüstride ürün geliştirmeden satış sonrası hizmetlere ve yan sanayiden sigortacılığa kadar birçok alanda temelden değişimi zorunlu kılacaktır.

Bu bağlamda rekabet üstünlüğü yarışında olan otomotiv firmalarının ve otomotiv üretiminde yukarı tırmanmayı hedefleyen ülkelerin öncelikle atması gereken adım endüstrideki mevcut trendleri yakalayabilen AR-GE alanındaki faaliyetlerini daha da güçlendirmeleridir. Sektördeki dijital dönüşüme uygun olarak yapılacak yatırımlar rekabet yarışındaki oyuncuların sıralamasını radikal bir şekilde değiştirecek ve belki de geleceğin

yeni otomotiv üreticilerini ortaya çıkaracaktır. Türkiye için burada önemli olan hususlardan birisi ise otomotiv yan sanayinin yeni teknolojilere uyumlu bir şekilde parça üretebilmesidir.

2000 yılına kadar Türkiye'ye gelen otomotiv markaları büyük ölçüde iç pazara yönelik üretim amacıyla yatırımlarını yapmıştır. Avrupa Birliği ile 1996 yılında Gümrük Birliği anlaşması sonrasında Türkiye'de Avrupa'yı besleyecek ihracat odaklı yatırımlar hızlanmıştır. 2000 yılından sonra küresel üreticilerin Türkiye'de yapmış olduğu yatırımlar yalnızca montajlama sürecini genişletmek yerine rekabet için teknolojik yenileme, yeni model yatırımları ve AR-GE çalışmaları şeklinde olmuştur.

Yapılan bu Ar-Ge çalışmaları ile otomobil dünyasında yaşanan klasik otomotiv anlayışının dijital bir mobilite ekosistemine dönüşümü, sektörün gelecekteki konumu hakkında ciddi fırsatlara işaret etmektedir. Bu çerçevede, 10 sene içerisinde tüm dünyada otomotiv sektörünün ciddi bir değişim içerisine gireceği ve elektrikli araçlar ile otonom sürüşün konvansiyonel araç anlayışının yerine geçeceği tahmin edilmektedir. Otomobillerin uzaktan erişim sağlanan araçlar sayesinde birer akıllı cihaza ve daha geniş anlamda yaşam alanına dönüşeceği, otomotiv firmalarının da birer teknoloji şirketine dönüşeceği de öngörüler arasındadır.

Bu kapsamda Türkiye, otomotiv sektöründeki 60 yıllık bilgi birikimini, teknolojiye yaşanan son gelişmeleri de göz önünde bulundurarak, kendi markasıyla yapacağı üretimle taçlandırmak için gerekli adımları atmış ve bu çerçevede "Türkiye'nin Otomobili"nin lansmanı 27 Aralık 2019 tarihinde yapılmıştır. Bursa'nın Gemlik ilçesinde 1 milyon metrekarelik Türk Silahlı Kuvvetleri arazisi üzerine kurulacak olan fabrika için gerekli izinler alınmış olup, inşaatın 2022 yılında tamamlanması beklenmektedir. İlk elektrikli aracın ise 2023 yılında piyasaya sürülmesi planlanmaktadır.

Bursa, Türkiye otomotiv ekosisteminin merkezi konumunda olmakla birlikte, üretim için gerekli olan nitelikli ve yetiştirilmiş insan gücünü de bünyesinde barındırmaktadır. Buna ilaveten, tedarik sanayinin güçlü olması, yeni bir yatırıma Bursa'nın hızlı bir şekilde adapte olacağına göstergesidir. Sabit yatırım tutarı 22 milyar TL olan Bursa'da kurulacak fabrikada 4.323 kişinin doğrudan, yan sanayii ile birlikte 20 bin kişinin ise dolaylı yoldan istihdam edilmesi düşünülmekte ve bunun 300 kadarının nitelikli personel olacağı öngörülmektedir. İlk etapta 175 bin adet üretilecek elektrikli otomobilin, 5 modelinin olması ve 15 yıl içerisinde Gayri Safi Milli Hasılaya 50 milyar Euro katkı sunması beklenmektedir.

1.2 Sektörün Kapsamı

Motorlu karayolu taşıtları, bir yanmalı veya patlamalı motorla tahrik edilen, yük veya yolcu taşımak ve karayolu trafiğinde seyretmek üzere belirli teknik mevzuata göre üretilmiş bulunan dört veya daha fazla lastik tekerlekli taşıt araçlarıdır. Bu araçları üreten sanayi "Otomotiv Ana Sanayi" olarak adlandırılmaktadır. Otomotiv "Yan Sanayi" ise hem taşıt araçları imalat sanayiinde faaliyet gösteren firmalara hem de parktaki araçların parça yenileme talebine yönelik ana sanayi tarafından belirlenen teknik dokümanlara uygun aksam, parça, modül ve sistem üreten sanayi koludur. Otomotiv sanayi bu iki alt sektörün tümünü kapsamaktadır.

Otomotiv ana sanayi grubu içerisinde değerlendirilen başlıca ürünler binek otomobil, otobüs, midibüs, minibüs, kamyon ve kamyonettir. Ana sanayi 8701, 8702, 8703 ve 8704 GTİP'leri kapsamaktadır.

Otomotiv yan sanayi grubu içerisinde ise başlıca üretim kalemleri;

- Komple motor ve motor parçaları,
- İç ve Dış Lastikler
- Aktarma organları,
- Fren sistemleri ve parçaları,
- Hidrolik ve pnömatik aksamlar,
- Süspansiyon parçaları,
- Emniyet aksamları,
- Kauçuk ve lastik parçalar
- Şasi aksam ve parçaları,
- Dövme ve döküm parçalar,
- Elektrik ekipmanları ve aydınlatma sistemleri,
- Akümülatörler,
- Oto camları ve
- Bujiler

olarak sıralanabilir.

Yan sanayi grubuna ait GTİP'ler dağılık olmakla birlikte başlıcaları 8708, 4011-12-13, 7007, 8407-08-09, 8482-83-84, 8507, 8511-12 ve 8706-07'dir.

Otomotiv sektöründe tedarik zinciri birkaç grup altında değerlendirilebilir. Standard ürünler ve temel girdiler (demir çelik, plastik) genellikle sektör dışında değerlendirilmektedir. Yan sanayi üreticileri Tier 1, Tier 2, Tier 3 olarak adlandırılmaktadır. Tier 1 en üst seviyede üretim yapan ve ana sanayi firmalarına doğrudan tedarik sağlayan firmaları kapsamaktadır. AB'de yaklaşık 50 adet Tier 1 firmanın yeni araç üretiminde yaratılan katma değerini %75'ini sağladığı tahmin edilmektedir. Firmalar kendi yan tedarikçilerini kullanabilmekte veya diğer firmaların yan sanayilerinden faydalanabilmektedirler. Genellikle bu durum üründe kullanılan teknolojinin önemi ile bağlantılıdır. Tier 2 düzeyinde faaliyet gösteren firmalar Tier 1 seviyesinde ana sanayiye tedarik sağlayan firmalara yönelik üretim yapmaktadırlar. Tier 3 düzeyi ise Tier 2 düzeyine oranla daha küçük ölçekte üretim yapan firmaları ifade etmektedir.

2) SEKTÖRÜN GENEL ÖZELLİKLERİ

Otomotiv sanayi, tüm sanayileşmiş ülkelerde ekonominin lokomotif sektörlerinden biridir. Sektörün ekonomideki sürükleyici-lokomotif etkisinin nedeni, ekonominin diğer sektörleri ile olan çok yakın ilişkisidir. Bu nedenle sektördeki değişimler, ekonominin tümünü yakından etkilemektedir.

Otomotiv sanayi, bazı temel niteliklere sahiptir:

- Uzay-havacılık sanayinden sonra, önemli mühendislik alanlarını içeren karmaşık ve çok disiplinli bir teknoloji gerektirmektedir.
- Motorlu taşıt aracı; niteliği, malzeme yapısı, prosesi, teknolojisi ve üretim yeri farklı olan 5.000 dolayında parça grubunun, ortak kalite yönetimi ve verimlilik anlayışı ile üretimi ve bir araya getirilmesi ile ortaya çıkmaktadır.
- Bir motorlu aracın üretimi ve trafiğe çıkabilmesi için güvenlik, trafik ve çevre ile ilgili 50 dolayında küresel teknik mevzuata uyumu ve bunun belgelendirilmesi zorunludur. Ayrıca, isteğe bağlı olarak uygulanabilen 100 dolayında diğer uluslararası mevzuat bulunmaktadır. Bu mevzuat, teknolojiye bağlı gelişmelere bağlı olarak sürekli yenilenmekte ve özellikle çevre ile ilgili yeni geliştirilen hazırlıklar sektörü büyük baskı altında tutmaktadır.
- Pazardaki yoğun rekabet nedeni ile müşteri tatmini ancak teknolojik gelişme ile sağlanmaktadır. Bu nedenle sektörde, yoğun Ar-Ge ve sürekli gelişme esastır.

3) TÜRK OTOMOTİV SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

Türkiye’de motorlu araçlar üreten otomotiv sanayi, 1960’lı yıllardan bugüne önemli aşamalar kaydetmiştir. Bu aşamalar esas itibariyle dört grupta toplanabilir:

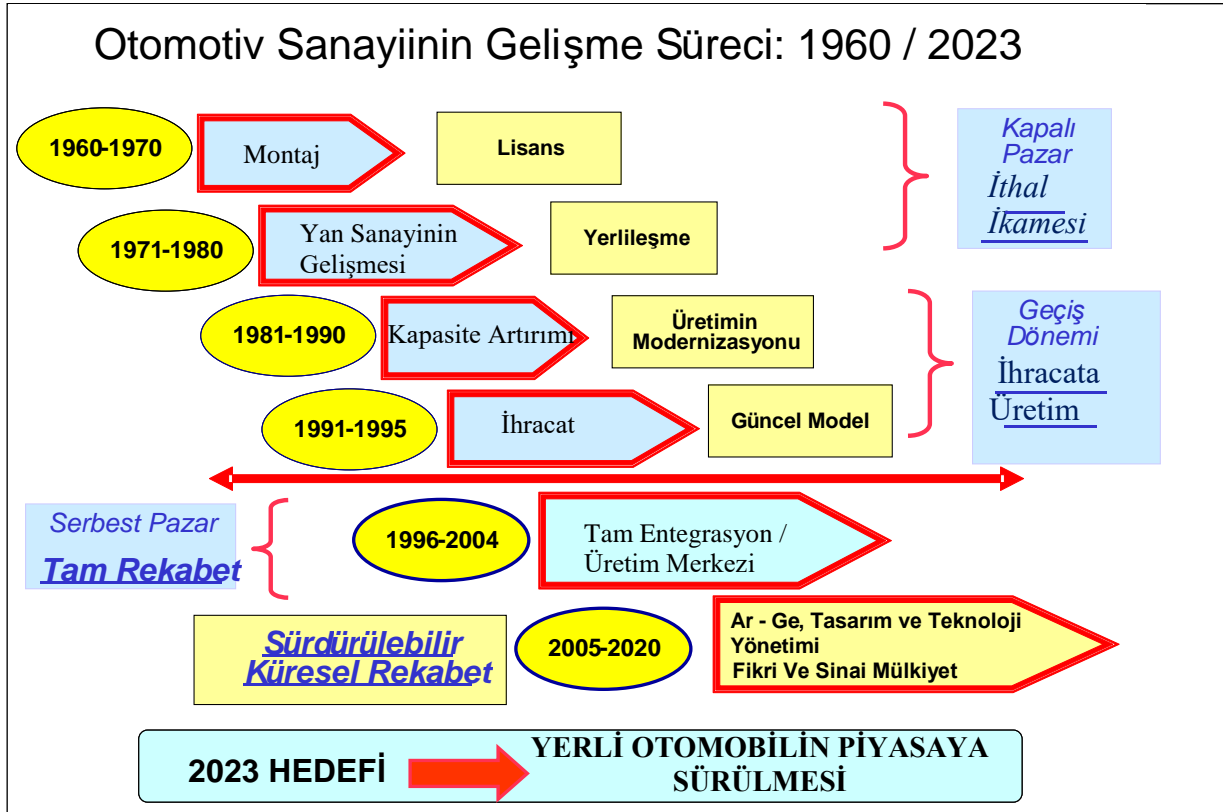
1. 1960’lı yıllarda “ithal ikamesi” amaçlı traktör ve ticari araçların montaj üretimi.
2. 1970’li yıllarda aksam parça üretimine yönelik “yerlileştirme” ve “otomobil üretimi”.
3. 1990’lı yıllarda “küresel rekabet” için yeniden yapılanma ve küresel sanayi ile entegrasyon.
4. 2000’li yıllarda yüksek katma değer ile dünya pazarları için üretim.

Bu süreçte otomotiv sanayi;

- Üretimde ve işletme yönetimde çağdaş kalite yönetimi anlayışı ile yalın üretim ve yalın yönetim alışkanlığını geliştirme,
- Küresel rekabet ve küresel pazarlarda oyunculuk ve küresel teknik ve ticari mevzuata uyum,
- Ar-Ge, tasarım ve teknoloji yönetimi kültürünün geliştirilmesi ile yeni teknolojilerin yaygınlaştırılmasında önderlik; yatırımlarda ve üretimde yüksek katma değer arayışı,
- Yüksek nitelikli insan gücü yetiştirme,
- Rekabet öncesi işbirliği kültürü ve KOBİ kuruluşları ile stratejik işbirliğinin geliştirilmesi

gibi konularda önemli başarılar sağlamıştır.

Tablo 1 : Türk Otomobil Sanayinin Gelişme Süreci

Ülkemizde otomotiv sektörünün kuruluşu uzun yıllar öncesine dayansa da, otomotiv sektörünün gelişimi son yıllarda hızlanmış ve gerek ekonomimiz gerekse dış ticaretimiz içerisinde önemli bir yere sahip olmuştur. Otomotiv sanayinin gelişimi AB'deki yüksek maliyetler nedeniyle üretimin yer değiştirmesi, AB'nin otomotiv sektörüne uyguladığı yüksek koruma, ülkemizdeki pazar potansiyeli ve yatırımcı firmaların ülkemizdeki üretimden memnun olmaları ile ilişkilidir.

1960'lı yıllarda Türk piyasasına girmek isteyen firmaların gümrük korumasını aşmak üzere montaj ile üretime başlamışlar, daha sonra üretimlerini AB pazarına yönelik olarak artırmışlardır. Düşük riskli montaj sayesinde talebin arttığı dönemlerde üretim artırılmış, firmalar bir taraftan en az riskle pazara girerken diğer taraftan da sattıkları araç üzerindeki gümrük yükünü azaltmışlardır. Ülkemizde üretim yapan firma sayısının artmasının diğer bir önemli katkısı ise otomotiv dış ticaretinin fazla verir hale gelmesidir. Otomotiv sektörü dış ticaretine bakıldığında, sektörün ara malı ve hammadde ithalatının aleyhimize, bitmiş araç ticaretinin ise lehimize olduğu görülmektedir.

Bugün gelinen noktada, üretim ve pazarlama alanlarında “küresel entegrasyon” tamamlanmıştır. Otomotiv sektörü, kalite yönetimi ve verimlilikteki yetkinliğini, küresel ve gelişmiş pazarlara yaptığı ihracat ile kanıtlamıştır. Ancak bu alanlarda karlılık son derece sınırlıdır ve sanayinin sadece bu alanlarda kalması risklidir. Özellikle hammadde konusundaki yurtdışı bağımlılığı, girdi maliyetlerini artırmakta ve rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir.

4) DÜNYADA TÜRK OTOMOTİV SEKTÖRÜ

Otomotiv ihracat rakamlarının genel değerlendirilmesi aşağıda verilmektedir.

Tablo 2: Otomotiv Sektörü Ana Sanayi İhracat Verileri

			2020	2021	Değişim
			Değer	Değer	%
OTOMOTİV ANA SANAYİ	GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı			
	8702	10 VEYA DAHA FAZLA KİŞİ TAŞIMAYA MAHSUS (SÜRÜCÜ DAHİL) MOTORLU TAŞITLAR	1.535.774.695	1.269.816.346	-17,32%
	8703	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE İNSAN TAŞIMAK ÜZERE İMAL EDİLMİŞ DİĞER MOTORLU TAŞITLAR	9.636.837.535	9.565.802.897	-0,74%
	8704	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	4.197.161.603	5.354.545.910	27,58%
Genel Toplam			15.369.773.833	16.190.165.153	5,34%

Kaynak: TÜİK

2021 yılında bir önceki yıla göre otomotiv ana sanayinin ihracatı %5,34 artışla 16,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 3: Diğer Taşıt Araçları İhracat Verileri

		2020	2021	Değişim
GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	Değer	Değer	%
8601	ELEKTRİKLİ LOKOMOTİFLER (ELEKTRİK ENERJİSİNİ DIŞARIDAN ALANLAR VEYA ELEKTRİK AKÜMÜLATÖRLÜ OLANLAR)	-	211,00	-
8602	DİĞER LOKOMOTİFLER VE LOKOMOTİF TENDERLER	7.189.927,00	2.033.647,00	-71,72%
8603	KENDİNDEN HAREKETLİ DEMİRYOLU VEYA TRAMVAY VAGONLARI	3.999.691,00	25.509.084,00	537,78%
8604	DEMİRYOLU VEYA TRAMVAYLARIN BAKIM VEYA SERVİSİNE AİT TAŞITLAR (ATÖLYE VAGONLARI, VİNÇLİ VAGONLAR, BA	2.046.155,00	576.293,00	-71,84%
8605	KENDİNDEN HAREKETLİ OLMAYAN DEMİRYOLU/TRAMVAY YOLCU VAGONLARI, BAGAJ FURGONLARI, POSTA VAGONLARI VE	2.782.749,00	10.890.583,00	291,36%
8606	KENDİNDEN HAREKETLİ OLMAYAN, YÜK TAŞIMAYA MAHSUS DEMİRYOLU VEYA TRAMVAY VAGONLARI	25.099.777,00	63.068.765,00	151,27%
8607	DEMİRYOLU TAŞITLARININ VEYA TRAMVAYLARIN AKSAM VE PARÇALARI	71.135.062,00	95.868.261,00	34,77%
8608	DEMİRYOLU/TRAMVAY HATLARI İÇİN SABİT MALZEME VE DEMİRYOLU, KARAYOLU, LİMAN VB. İÇİN İŞARET, EMNİYET/	10.616.291,00	10.466.834,00	-1,41%
8609	BİR VEYA DAHA FAZLA TAŞIMA ŞEKLİNE GÖRE ÖZEL OLARAK YAPILMIŞ VE DONATILMIŞ KONTEYNERLER	22.851.417,00	32.262.720,00	41,18%
8705	ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR (KURTARICILAR, VİNÇLİ TAŞITLAR, İTFAİYE TAŞITLARI, BETON KARIŞTIRICI İL	174.343.092,00	196.667.986,00	12,81%
8710	TANKLAR VE MOTORLU DİĞER ZIRHLI SAVAŞ TAŞITLARI (SİLAHLA DONATILMIŞ OLSUN OLMASIN) VE BUNLARIN AKSAM	389.704.583,00	257.255.351,00	-33,99%
8711	MOTOSİKLETLER (MOPEDLER DAHİL), BİR YARDIMCI MOTORU BULUNAN TEKERLEKLİ TAŞITLAR (ŞEPETLİ OLSUN OLMAS	45.796.683,00	64.439.201,00	40,71%
8712	MOTORSUZ BİSİKLETLER VE DİĞER MOTORSUZ TEKERLEKLİ TAŞITLAR (ÜÇ TEKERLEKLİ DAĞITIM AMAÇLI BİSİKLETLER	53.238.573,00	80.253.112,00	50,74%
8713	ENGELLİLER İÇİN TEŞİYYİCİLER (MOTORU VEYA HAREKET ETTİRİCİ BAŞKA BİR TERTİBATI OLSUN OLMASIN)	2.475.891,00	2.813.226,00	13,62%

DİĞER TAŞIT ARAÇLARI

8714	MOTOSİKLETLERİN (8711), BİSİKLETLERİN (8712) VE ENGELLİLER İÇİN TAŞIYICILARIN (8713) AKSAM, PARÇA VE	13.736.942,00	21.745.225,00	58,30%
8715	BEBEK ARABALARI VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI:	1.036.540,00	971.414,00	-6,28%
8716	RÖMORKLAR VE YARI RÖMORKLAR, HAREKET ETTİRİCİ TERTİBATI BULUNMAYAN DİĞER TAŞITLAR VE BUNLARIN AKSAM	526.873.166,00	769.546.429,00	46,06%
8801	BALONLAR, HAVA GEMİLERİ, PLANÖRLER, DELTA KANATLI PLANÖRLER VE MOTORSUZ DİĞER HAVA TAŞITLARI	550.592,00	434.893,00	-21,01%
8802	DİĞER HAVA TAŞITLARI (2021 SONRASI "İNSANSIZ OLANLAR HARİÇ"), UZAY ARAÇLARI (UYDULAR DAHİL)	261.938.205,00	810.950.796,00	209,60%
8803	88.01 VE 88.02 POZİSYONLARINDAKİ HAVA TAŞITLARININ AKSAM VE PARÇALARI	624.307.161,00	591.788.915,00	-5,21%
8804	PARAŞÜTLER (SEVKEDİLEBİLİR PARAŞÜTLER VE PARAGLİDERLER DAHİL), ROTOŞÜTLER VE BUNLARIN AKSAM, PARÇA	110.685,00	334.732,00	202,42%
8805	HAVA TAŞITLARINI FIRLATMA VE İNİŞ İÇİN CİHAZ VE TERTİBAT, VB. CİHAZ VE TERTİBAT, YERDE UÇUŞ EĞİTİMİ	13.521.122,00	4.146.662,00	-69,33%
Genel Toplam		2.253.354.304,00	3.042.024.340,00	35,00%

Kaynak: TÜİK

2021 yılında bir önceki yıla göre diğer taşıt araçları ihracatı %35 artışla 3 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: Otomotiv Sektörü Yan Sanayi İhracat Verileri

		2020	2021	Değişim	
GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	Değer	Değer	%	
OTOMOTİV YAN SANAYİİ	4011	KAUÇUKTAN YENİ DİŞ LASTİKLER	1.295.686.544	1.699.247.720	31,15%
	4012	KAUÇUKTAN SIRT GEÇİRİLMİŞ VEYA KULLANILMIŞ DİŞ LASTİKLER, DOLGU LASTİKLERİ, TEKERLEK BANDA LARI, SİR	3.193.384	5.115.471	60,19%
	4013	KAUÇUKTAN İÇ LASTİKLER	3.226.820	3.774.138	16,96%
	4016	SERTLEŞTİRİLMEMİŞ VULKANİZE KAUÇUKTAN DİĞER EŞYA	492.446.668	572.905.617	16,34%
	6813	ESASI AMYANT, MİNERAL MADDELER VEYA SELÜLOZ OLAN, FRENLERDE VE SÜRTÜNMEYİ TEMİN EDİCİ MONTE EDİLMEMİ	7.978.948	9.094.689	13,98%
	7007	EMNİYET CAMLARI [SERTLEŞTİRİLMİŞ (TEMPERLENMİŞ) VEYA LAMİNE EDİLMİŞ CAMLARDAN]	89.167.942	134.762.498	51,13%
	7009	CAM AYNALAR (ÇERÇEVELİ OLSUN OLMASIN) (DİKİZ AYNALARI DAHİL)	23.226.909	26.299.073	13,23%

OTOMOTİV YAN SANAYİİ	8407	KIVILCIM İLE ATEŞLEMELİ İÇTEN YANMALI DOĞRUSAL VEYA DÖNER PİSTONLU MOTORLAR (PATLAMALI MOTOR)	274.354.312	278.229.860	1,41%
	8408	SIKIŞTIRMAYLA ATEŞLEMELİ İÇTEN YANMALI PİSTONLU MOTORLAR (DİZEL VEYA YARI DİZEL)	220.858.024	77.699.284	-64,82%
	8409	SADECE VEYA ESAS İTİBARIYLA 84.07 VEYA 84.08 POZİSYONLARINDAKİ MOTORLARIN AKSAM VE PARÇALARI	1.568.383.915	1.848.919.310	17,89%
	8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR VE SIVI ELEVATÖRLERİ	130.396.692	183.202.317	40,50%
	8415	KLİMA CİHAZLARI; MOTORLU BİR VANTİLATÖR İLE NEM VE ISIYI DEĞİŞTİRMEYE MAHSUS TERTİBATI OLANLAR	16.721.093	20.108.128	20,26%
	8421	SANTRİFÜJLER (SANTRİFÜJ KURUTMA MAKİNALARI DAHİL) VE SIVILARIN VEYA GAZLARIN FİTRE EDİLMESİNE VEYA	185.434.790	219.680.378	18,47%
	8482	BİLYALI VEYA MAKARALI YATAKLAR (RULMANLAR)	111.445.691	151.378.999	35,83%
	8483	TRANSMİSYON MİLİ, KRANK, YATAK KOVANI, MİL YATAĞI, DİŞLİ, DİŞLİ SİSTEMİ, BİLYALI VE MAKARALI VİDA, D	530.428.846	689.988.422	30,08%
	8484	TABAKALARDAN YAPILMIŞ CONTALAR, POŞET, ZARF VB.AMBALAJLARA FARKLI KOMPOZİSYONLARDA TAKIM VEYA GRUP H	50.214.282	65.134.302	29,71%
	8507	ELEKTRİK AKÜMÜLATÖRLERİ (BUNILARIN SEPARATÖRLERİ DAHİL) (KARE VEYA DİKDÖRTGEN ŞEKLİNDE OLSUN OLMASIN)	359.269.588	518.946.823	44,44%
	8511	KIVILCIM/SIKIŞTIRMA ATEŞLEMELİ MOTORLAR İÇİN ELEKTRİKLİ ATEŞLEME VEYA HAREKET ETTİRME TERTİBAT VE Cİ	224.525.575	258.938.041	15,33%
	8512	MOTORLU TAŞIT, BİSİKLET VEYA MOTOSİKLETİER İÇİN ELEKTRİKİ AYDINIATMA VEYA İŞARET CİHAZIARI, CAM SİL	246.601.749	270.772.096	9,80%
	8706	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARI İÇİN MOTORLA DONATILMIŞ ŞAŞILAR	6.341.212	2.177.942	-65,65%
	8707	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARININ KAROSERİLERİ (ŞOFÖR MAHALLERİ DAH	68.917.280	92.839.965	34,71%
	8708	87.01 İLA 87.05 POZİSYONLARINDA YER ALAN MOTORLU KARA TAŞITLARININ AKSAM VE PARÇALARI	4.408.913.843	5.783.135.460	31,17%
	9104	MOTORLU KARA NAKİL VASİTALARININ, UÇAKLARIN, UZAY ARAÇLARININ, GEMİLERİN VEYA DİĞER NAKİL VASİTAIARI	278.600	314.695	12,96%
	9401	CANLI ATLAR,EŞEKLER,KATIRLAR VE BARDOLAR	123.388.679	118.368.793	-4,07%
	Genel Toplam			10.441.401.386	13.031.034.021

Kaynak: TÜİK

2021 yılında bir önceki yıla göre otomotiv yan sanayii ihracatı %24,8 artışla 13 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Ülkeler Bazında Dünya Motorlu Araç Üretimi (2021)

ARAÇ ÜRETİMİ	2019	2020	2021	Değişim
CHINA	25.750.650	25.225.242	26.082.220	3,40%
USA	10.892.884	8.821.026	9.167.214	3,92%
JAPAN	9.684.507	8.067.943	7.846.955	-2,74%
INDIA	4.524.366	3.381.819	4.399.112	30,08%
SOUTH KOREA	3.950.614	3.506.774	3.462.404	-1,27%
GERMANY, cars and LCV only	4.947.316	3.742.570	3.308.692	-11,59%
MEXICO	4.013.137	3.177.251	3.145.653	-0,99%
BRAZIL	2.944.988	2.014.055	2.248.253	11,63%
SPAIN	2.822.632	2.268.185	2.098.133	-7,50%
THAILAND	2.013.710	1.427.074	1.685.705	18,12%
RUSSIA	1.719.146	1.435.551	1.566.317	9,11%
FRANCE, cars and LCV only	2.175.350	1.316.371	1.351.308	2,65%
TURKEY	1.461.244	1.297.878	1.276.140	-1,67%
INDONESIA	1.286.848	690.176	1.121.967	62,56%
CANADA	1.916.585	1.376.127	1.115.002	-18,98%
CZECH REPUBLIC	1.433.961	1.159.151	1.111.432	-4,12%
SLOVAKIA	1.107.902	990.598	1.000.000	0,95%
UNITED KINGDOM	1.381.405	987.044	932.488	-5,53%
IRAN	821.060	880.997	894.298	1,51%
ITALY	915.291	777.057	795.856	2,42%

Kaynak: OICA (Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Derneği)

2021 yılı verilerine göre otomotiv sanayiinde ülkemiz;

- Dünyada toplam motorlu araç üretiminde on üçüncü, (2021-13.)
- Avrupa Birliği'nde (Birleşik Krallık dahil)
 - toplam motorlu araç üretiminde dördüncü, (2021-4.)
 - otomobil üretiminde yedinci, (2021-7.)

sırada yer almaktadır.

Tablo 6: Araç Tiplerine Göre Dünya Üretimi

TİPLER	2020	2021	Değişim %
Otomobil	55.908.989	57.054.295	2,05%
Hafif Ticari Araç	17.217.990	18.593.846	7,99%
Ağır Ticari Araç	4.364.595	4.298.784	-1,51%
Otobüs	220.151	199.063	-9,58%
TOPLAM	77.711.725	80.145.988	3,13%

Kaynak: OICA

2021 yılında dünya toplam motorlu araç üretimi, 2020 yılına göre %3 oranında azalarak 80 milyon 145 bin 988 adet düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu döneme ait üretim verileri araç tipleri bazında incelendiğinde, 2021 yılı otomobil üretiminin 2020 yılına göre %2 oranında artarak 57 milyon adet düzeyinde gerçekleşmiş olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Bölgeler Bazında Dünya Motorlu Araç Üretimi 2020-2021

Bölgeler	2020	2021	Değişim	2021 Pay
Asya - Okyanusya	44.276.549	46.732.785	6%	58%
Amerika	15.692.927	16.151.639	3%	20%
Avrupa	16.942.248	16.330.509	-4%	20%
Afrika	800.001	931.056	16%	1%
Toplam	77.711.725	80.145.988	3%	100%

Kaynak: OICA

2021 yılında bölgeler bazında dünya motorlu araç üretiminin Asya kıtası ülkelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yine aynı yılda tüm bölgelerde üretim artışı gerçekleşmiştir.

5) TÜRKİYE GENEL DEĞERLENDİRME

Yurt içi otomotiv üretiminde 11 adet ana sanayii firması faaliyet göstermektedir. Bu 11 firmanın 3'ü (Toyota, Hyundai ve Renault) yalnızca otomobil, 6'sı (Otokar, Isuzu, Karsan, Man, Temsa ve Mercedes) sadece ticari araç (kamyon, kamyonet, minibüs, midibüs, çekici ve otobüs), 2 firma (Fiat ve Ford) ise hem otomobil hem ticari araç üretimi gerçekleştirmektedir.

Otomobil üreticisi kuruluşların tamamı yabancı sermaye lisansı ve ortaklığı ile üretimlerine devam etmektedir. Ticari araç üreticisi kuruluşlar arasında ise hem yabancı sermaye lisansı ve ortaklığı ile üretim yapanlar hem de tamamen yerli sermaye ve kendi lisansı ile üretim yapanlar bulunmaktadır.

Türkiye'de faaliyet gösteren otomotiv ana sanayii firmalarının tamamına yakını İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan 2021 yılı 500 büyük sanayi kuruluşu arasında yer alırken, Ford Otosan (2.), Toyota (4.), Oyak-Renault (9.), Tofaş (10.) ve Hyundai Assan (13.) en büyük 15 sanayi kuruluşu arasında bulunmaktadır. Diğer taraftan, Mercedes-Benz Türk ise 16. sırada yer almaktadır.

5.1 Kapasite

Motorlu karayolu taşıt aracı üreten 13 firmanın 2022 yılı toplam üretim kapasiteleri 2 milyon adet/yıldır. Aşağıdaki tabloda otomotiv ana sanayiinde üretim yapan firmaların tiplere göre toplam üretim kapasiteleri yer almaktadır:

Tablo 8: Türkiye Otomotiv Firmalarının 2022 Yılı Üretim Kapasiteleri

FİRMALAR	OTOMOBİL	KAMYON	KAMYONET	OTOBÜS	MINİBÜS	MİDİBÜS	TRAKTÖR	TOPLAM
TOPLAM	1.151.000	50.800	616.800	19.022	89.720	9.760	75.000	2.012.102
FORD OTOSAN	30.000	15.000	330.000	0	80.000	0	0	455.000
TOFAŞ	218.000	0	232.000	0	0	0	0	450.000
O. RENAULT	378.000	0	0	0	0	0	0	378.000
TOYOTA	280.000	0	0	0	0	0	0	280.000
HYUNDAI ASSAN	245.000	0	0	0	0	0	0	245.000
KARSAN	0	0	43.200	5.670	8.220	2.700	0	59.790
T. TRAKTÖR	0	0	0	0	0	0	50.000	50.000
M. BENZ TÜRK	0	21.800	0	4.500	0	0	0	26.300
HATTAT TRAKTÖR	0	0	0	0	0	0	25.000	25.000
A. ISUZU	0	8.000	7.300	1.152	0	2.560	0	19.012
TEMSA	0	6.000	0	2.500	0	2.000	0	10.500
OTOKAR	0	0	4.300	1.300	1.500	2.500	0	9.600
MAN TÜRKİYE	0	0	0	3.900	0	0	0	3.900

Kaynak: OSD

Ford, Tofaş, Renault ve Toyota toplam üretimimizin %77.6'ı yapmaktadırlar. Bu firmaların üretimimizdeki münferit payları ise sırasıyla %22.6, %22.3, %18.7 ve %13.9'dur.

5.2 Yurtiçi Pazar

Tablo 9: Toplam Satışların Analizi

		Ocak - Aralık		
		2020	2021	(%)
Üretim	Toplam	1.297.878	1.276.140	-1,7
	Otomobil	855.043	782.835	-8,4
Pazar	Toplam	796.150	772.722	-2,9
	Otomobil	610.109	561.853	-7,9
İhracat (adet-traktör hariç)	Toplam	916.538	937.005	2,2
	Otomobil	596.616	565.361	-5,2
İhracat (\$)	Toplam	25.941.975.091	29.878.587.097	15,2
	Otomobil	9.312.088.334	9.272.092.055	-0,4
İhracat (€)	Toplam	22.602.516.358	25.300.660.467	11,9
	Otomobil	8.127.728.722	7.849.822.435	-3,4

Kaynak: OSD

2021 yılında bir önceki yıla göre yurtiçi otomotiv satışları %2.9 oranında, üretim ise adet bazında %1.7 oranında azalmıştır. Aynı dönemde ihracat ise adet bazında %2, tutar bazında (\$) %15 artmıştır.

5.3 Sektördeki AR-GE Merkezleri

5746 Sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında 2022 yılı Haziran ayı itibariyle; otomotiv ana sanayii sektöründe 22, otomotiv yan sanayii sektöründe 129 ve otomobil tasarım ve mühendisliği alanında 6 adet olmak üzere toplam 157 firma Ar-Ge Merkezi Belgesine sahip bulunmaktadır. Aynı Kanun kapsamında yine aynı dönemde; otomotiv ana sanayii sektöründe 10, otomotiv yan sanayii sektöründe 19 ve otomobil tasarım ve mühendisliği alanında 3 adet olmak üzere toplam 32 firma Tasarım Merkezi Belgesine sahip bulunmaktadır.

6) DIŞ TİCARET

6.1 Tiplere ve Firmalara Göre İhracat

Tablo 10: Tiplere Göre Adet Bazında İhracat 2020-2021

	TAŞIT ARAÇLARI İHRACATI		
	2020	2021	Değişim 2021/2020
Otomobil	596.616	565.361	-5,2%
Kamyon	10.333	17.293	67,4%
Kamyonet	263.767	310.874	17,9%
Otobüs	6.886	4.749	-31,0%
Minibüs	38.296	37.741	-1,4%
Midibüs	640	987	54,2%

Ticari Araçlar	319.922	371.644	16,2%
Taşıt Araçları	916.538	937.005	2,2%
Traktör	13.495	17.038	26,3%
Genel Toplam	930.033	954.043	2,6%

Kaynak: OSD

2021 yılında, taşıt aracı ihracatı bir önceki yıla göre %2.2 oranında artarak 937 bin 5 adet olarak kaydedilmiştir. Bu dönemde otomobil ihracatı % 5.2 azalırken, ticari araç ihracatı % 16.2 artmıştır. Traktör ihracatı ise %26.3 oranında artmıştır.

Tablo 11: Firma Bazında İhracat 2020-2021 (adet)

	2020	2021	Değişim 2021 /2020
FORD OTOSAN	254.003	287.609	13%
OYAK RENAULT	211.954	187.923	-11%
TOYOTA	182.089	187.907	3%
HYUNDAI ASSAN	128.003	138.730	8%
TOFAŞ	117.886	112.465	-5%
TÜRK TRAKTÖR	12.553	16.176	29%
M. BENZ TÜRK	11.184	13.910	24%
KARSAN	755	2.135	183%
HONDA TÜRKİYE	6.421	2.305	-64%
MAN TÜRKİYE	2.628	1.573	-40%
A.I.O.S.	510	1.100	116%
HATTAT TRAKTÖR	942	862	-8%
OTOKAR	862	749	-13%
TEMSA	243	599	147%
GENEL TOPLAM	930.033	954.043	2,6%

Kaynak: OSD

2021 yılında toplam ihracatımızın %30,1'i Ford Otosan yaparken, Oyak Renault ve Toyota % 19,7'ini, Hyundai Assan ise % 14.54'ü gerçekleştirmiştir.

7) OTOMOTİV YAN SANAYİNDE ÖNEMLİ İHRACATÇI ŞİRKETLER

Türk otomotiv ana sanayinde daha ziyade yabancı markalar faaliyet gösterdiği için bu şirketlerin stratejik karar alma mekanizmasında ve yurt dışı pazarlama faaliyetlerinde şirketlerin merkezlerinin önemli bir role sahip olduğu bilinen bir husustur. Bununla birlikte, 2021 yılı sonu itibarıyla 13 milyar USD ihracatı ile otomotiv yan sanayinin yüksek potansiyeli bulunmaktadır. Yan sanayi ayrıca Türkiye'de faaliyet gösteren ana sanayi firmalarına da tedarik gerçekleştirmektedir.

Bu kapsamda, alt ürün grupları itibarıyla 2019 yılı itibarıyla belli başlı imalatçı-ihracatçı şirketlerin listesi aşağıda yer almaktadır.

Tablo 12: Önemli Otomotiv Yan Sanayi İhracatçı Firmaları**Jantlar ve Tekerlek Aksam Parçaları**

	2021	Firma Ünvan
Jantlar Toplam	1.050.346.253	CMS JANT SANAYİ A.Ş.
		MAXION İNCİ JANT SANAYİ A.Ş.
		JANTSA JANT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Camlar

	2021	Firma Ünvan
Otomobil Camları Toplam	134.762.498	ŞİŞECAM DIŞ TİC. A.Ş.
		OLİMPİA OTO CAMLARI SANAYİ VE TİC.A.Ş.
		DORA OTOMOTİV CAM SAN.VE.TİC.AŞ.

Akümülatörler

	2021	Firma Ünvan
Akümülatörler Toplam	518.946.823	YİĞİT AKÜ MALZEMELERİ NAKLİYAT TURZ İNŞ.SAN VE TİC A.Ş.
		İNCİ GS YUASA AKÜ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
		MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SAN.A.Ş.

Farlar

	2021	Firma Ünvan
FARLAR TOPLAM	270.772.096	MAGNETİ MARELLI MAKOELEKTRİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKET
		FARBA OTOMOTİV AYDINLATMA VE PLASTİK FABRİKALARI A.Ş.
		SA-BA ENDÜSTRİYEL ÜRÜNLER İMALAT VE TİC.A.Ş.

Filtreler

	2021	Firma Ünvan
Filtreler Toplam	219.680.378	MİKROPOR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
		FİL FİLTRE A.Ş.
		MAHLE FİLTRE SİSTEMLERİ A.Ş.

Frenler

	2021	Firma Ünvan
Frenler Toplam	440.918.258	ARFESAN ARKAN FREN ELEMANLARI SAN.VE TİC. A.Ş.
		EKU FREN VE DÖKÜM SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
		CHASSIS BRAKES INTERNATIONAL OTOMOTİV SAN VE TİCARET A.Ş.

İç-Dış Lastikler

	2021	Firma Ünvan
İç-Dış Lastik Toplam	1.708.137.329	PETLAS LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
		BRİSA BRİDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
		GOODYEAR LASTİKLERİ.A.Ş.

Motor Aksam ve Parçaları

	2021	Firma Ünvan
Motor Aksam ve Parçaları Toplam	1.848.919.310	BOSCH SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
		FEDERAL MOGUL DIŞ TİCARET A.Ş.
		DELPHİ OTOMOTİV SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Motorlar

	2021	Firma Ünvan
Motor Toplam	355.929.144	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI A.Ş.
		FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş
		MERCEDES-BENZ TÜRK A.Ş

Rulmanlar

	2021	Firma Ünvan
Rulmanlar Toplam	151.378.999	ORTADOĞU RULMAN SAN.VE TİC.A.Ş.
		SAYGILI RULMAN SANAYİ VE TİC.A.Ş.
		SAMPA OTOMOTİV SAN.VE TİC.A.Ş.

Transmisyon Milleri ve Kovanlar

	2021	Firma Ünvan
Transmisyon Milleri ve Kovanlar Toplam	689.988.422	VALEO OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş
		ESTAŞ KAM MİLİ İMAL.İTH.İHR.SAN.TİC.LTD.ŞTİ
		DİRİNLER DÖKÜM SANAYİ TURİZM LİMAN İŞLT.VE TİC.A.Ş.

Montaj Karoseri ve Aksamları

	2021	Firma Ünvan
Montaj Karoseri Toplam	1.027.137.311	FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş
		TOYOTA MOTOR EUROPE ADAPAZARI ŞUBESİ
		OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI A.Ş.

Kaynak: TÜİK

8) SEKTÖRÜ TEMSİL EDEN ÖNEMLİ KURULUŞLAR

A- TÜRKİYEDEKİ ÖNEMLİ KURULUŞLAR

1- OTOMOTİV SANAYİCİLERİ DERNEĞİ (OSD)

OSD 11 otomotiv üreticisi firmanın bir araya gelmesiyle 1974 yılında “Motorlu Kara Nakil Vasıtaları Kamyon, Kamyonet, Traktör, Otobüs ve Otomobil İmalatçıları Sanayii Derneği” adı altında kurulmuştur.

7 Kasım 1979 tarihinde yapılan tüzük değişikliği ile adı “Otomotiv Sanayii Derneği” olarak değiştirilen dernek, günümüzde, her biri küresel birer oyuncu olan 13 üye firması ve geniş uzman kadrosu ile ülkemiz otomotiv sanayini geliştirmeye yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. OICA (International Organization of Motor Vehicle Manufacturers) üyesi olan OSD, ülkemiz Otomotiv Sanayii’ni uluslararası platformda temsil etmektedir.

Türk otomotiv sanayinin rekabetçiliği açısından son derece önemli olan özellikle Teknik Mevzuat konularında da Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler nezdinde gelişmeleri yakından takip etmek üzere, ACEA (The European Automobile Manufacturers' Association) bünyesinde AB’den ilgili ülke derneklerinin katılımıyla güncel küresel ve yerel gelişmelerin değerlendirildiği “Liaison Committee” faaliyetlerinde ülkemizi temsil etmektedir.

2- TAŞIT ARAÇLARI TEDARİK SANAYİCİLERİ DERNEĞİ (TAYSAD)

TAYSAD 1978 yılında kurulmuş olup, Türk otomotiv tedarik sanayini tek başına temsil etmektedir. TAYSAD 490 üyesiyle otomotiv tedarik sanayi üretiminin % 65’ini ve ihracatının da % 70’ini gerçekleştirmektedir. TAYSAD üyelerinin % 81’i Marmara, % 10’u Ege ve % 9’u da diğer bölgelerimizde faaliyet göstermektedir. Üyesi bulunan 490 firma, 200 bin’den fazla kişiye istihdam sağlamakta olup, üyelerinin % 24’ü yabancı sermaye ortaklığı ile üretim yapmaktadır. TAYSAD Avrupa Otomotiv Yan Sanayicileri Derneği’nin (CLEPA) üyesidir ve yurt içi ve yurt dışı kurumlarca, otomotiv tedarik sanayii mamul alımlarında referans kurum niteliğini taşımaktadır.

3- ULUDAĞ OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ (OİB)

OİB 1991 yılında, Uludağ Taşıtlı Araçları ve Yan Sanayi İhracatçıları Birliği (UTAYSİB) adıyla, 246 üye ve 163 milyon USD ihracat ile Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (UİB) bünyesinde Bursa’da kurulmuştur. 2021 yılı sonu itibarıyla, Türkiye’nin 40 ilinde bulunan toplam 7.500 aktif üyesi ve 25.3 milyar dolar ihracatı ile OİB, ülke ihracatının lokomotif durumundaki otomotiv endüstrisinin ihracattaki tek temsilcisidir.

Türkiye’de ihracat yapan bütün otomotiv ana ve yan sanayi şirketleri otomotiv ihracatçılarının koordinatör birliği olan OİB’nin üyesidir. UİB tarafından gerçekleştirilen toplam ihracattan %84 pay alan Birlik, yıllardır sürdürdüğü ihracat liderliğini devam ettirmektedir.

4- OTOMOTİV DİSTRİBÜTÖRLERİ DERNEĞİ (ODD)

2022 yılı haziran ayı itibarıyla 44 tane uluslararası markayı temsil eden ODD’nin 27 üyesi bulunmaktadır. ODD’nin Türkiye’de kara taşıtları sahipliğini artırarak sektörün devamlılığını ve gelişmesini sağlamak gibi bir vizyonu; üyelerin menfaatleri doğrultusunda, üyeleri her kesimde temsil etmek, sektörün ihtiyaçlarını karşılamak, sorunlara çözüm üretmek, sektör bilgilerini doğru ve güvenilir şekilde değerlendirip, ileterek kamuoyu oluşturmak ve sektörle ilgili mevzuat oluşumuna doğrudan katkıda bulunmak gibi bir misyonu bulunmaktadır.

5- OTOMOTİV YETKİLİ SATICILARI DERNEĞİ (OYDER)

1989 yılında kurulan OYDER, 3S (satış, servis ve yedek parça) yetkili satıcıları tek çatı altında temsil etmektedir. OYDER Türkiye’de otomotiv sektörünün tüketici ile temasını sağlayan tüm otomotiv yetkili satıcılarını temsil eden tek sivil toplum kuruluşudur. Ülke ekonomisinin bu öncü sektörünün dört halkasından biri olan OYDER 950 yetkili satıcıyı 1300 satış yerinde temsil etmektedir.

B- ULUSLARARASI ÖNEMLİ KURULUŞLAR

1- BİRLEŞMİŞ MİLLETLER AVRUPA EKONOMİK KOMİSYONU (*THE UNITED NATIONS ECONOMIC COMMISSION FOR EUROPE (UNECE)*)

UNECE çatısı altında Birleşmiş Milletler Avrupa Komisyonu Dahili Ulaşım Komitesi nezdinde faaliyet gösteren Araç Regülasyonlarının Uyumlaştırma Dünya Forumu (WP 29), dünya çapındaki tek düzenleyici forumdur. 1958 Anlaşma metninin ekinde yer alan BM Regülasyonları, 1998 yılı anlaşmasıyla ilişkili Birleşmiş Milletler Küresel Teknik Regülasyonları ve 1997 yılı Anlaşmasına ek olan BM kurallarıyla yönelik Birleşmiş Milletler Anlaşmaları motorlu araçlar ve motorlu araç parçalarıyla ilgili düzenleyici mekanizmalar kurmak amacıyla üye ülkelere WP 29’a katılma imkanı sağlanmaktadır. Söz konusu forumda yer alan çalışmalar, küresel otomotiv sektörünün regülasyon ve standartlarının belirlenmesinde önem taşımaktadır.

2- ULUSLARARASI MOTORLU ARAÇ ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ (*THE ORGANISATION INTERNATIONALE DES CONSTRUCTEURS D'AUTOMOBİLES (OICA)*)

Önemli otomobil üretici ülkelerin tamamını oluşturan 36 yerel otomotiv üretici derneğinin üye olduğu Paris merkezli Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Kuruluşu (OICA), dünya çapındaki motorlu araç sanayinin tamamını temsil etmektedir. Kuruluşun teknik işler, iletişim ve sanayi istatistikleri konusunda çalışan daimi komiteleri bulunmaktadır. Ayrıca, OICA uluslararası araç fuarı da organize etmektedir. Ülkemizde OSD OICA’ya üyedir.

3- AVRUPA OTOMOBİL ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ (*ASSOCIATION DES CONSTRUCTEURS EUROPEENS D'AUTOMOBİLES (ACEA)*)

1972 yılında kurulan Brüksel merkezli Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği (ACEA) otomotiv sanayinin Avrupa Birliği’ndeki önemli bir lobi grubudur ve standartların belirlenmesinde aktif görev almaktadır. Derneğin üyeleri arasında BMW, DAF, Daimler AG, Fiat, Chrysler Otomotiv, Ford Avrupa, Honda, Hyundai Avrupa, Iveco, Jaguar, Land Rover, Opel Grup, PSA Peugeot Citroën, Renault, Toyota Avrupa, Volkswagen Grubu ve Volvo Grup bulunmaktadır.

4- OTOMOTİV MÜHENDİSLERİ TOPLULUĞU (*THE SOCIETY OF AUTOMOTIVE ENGINEERS (SAE International)*)

Öncesinde Otomotiv Mühendisleri Derneği olarak Amerika merkezli kurulan SAE International, küresel olarak aktif faaliyet gösteren bir mesleki dernektir ve çeşitli sanayi kollarında mühendislik alanındaki standartları geliştiren bir kurumdur. SAE International ağırlıklı olarak otomotiv, havacılık ve ticari araçlar gibi ulaşım sektörüyle ilgili sanayi kollarında çalışmaktadır. SAE International dünya çapında 138 bin civarında üyesi bulunmaktadır, üyelik sistemi şirketlerden ziyade yalnızca bireylere yöneliktir.

9) SEKTÖRDE GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER**- 2016-2022 DÖNEMİNDE SEKTÖRDE GERÇEKLEŞTİRİLEN TİCARET HEYETLERİ (FİZİKİ)**

	Organizatör	Tarihler		Heyetin Konusu	Ülkesi
1	TAYSAD	2.Şub.16	3.Şub.16	Otomotiv Yan Sanayi	Almanya/Münih (SCHAEFFLER)
2	UİB	15.Şub.16	18.Şub.16	Otomotiv Yan Sanayi	Fas/Rabat
3	UİB	29.Mar.16	1.Nis.16	Otomotiv Yan Sanayi	Polonya/Poznan
4	TAYSAD	10.Nis.16	18.Nis.16	Otomotiv Yan Sanayi	ABD/Michigan (GM & FORD)
5	UİB	19.Nis.16	21.Nis.16	Otomotiv Yan Sanayi	Romanya/Bükreş
6	UİB	15.May.16	18.May.16	Otomotiv Yan Sanayi	İran/Tahran
7	Konya Ticaret Odası	18.May.16	28.May.16	Otomotiv Yan Sanayi	Kolombiya/Bogota Peru/Lima Şili/Santiago
8	TAYSAD	13.Tem.16	15.Tem.16	Otomotiv Yan Sanayi	Hollanda/Eindhoven (DAF)
9	UİB	23.Eki.16	26.Eki.16	Otomotiv Yan Sanayi	Cezayir/Oran&Alger
10	İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası	31.Eki.16	6.Kas.16	Otomotiv Yan Sanayi	ABD/Los Angeles&Las Vegas&San Francisco
11	Konya Ticaret Odası	2.Kas.16	10.Kas.16	Otomotiv Yedek Parça	Kenya/Nairobi Tanzanya/Darüsselam
12	UİB	15.May.17	17.May.17	Otomotiv Yan Sanayi	Tunus
13	İstanbul Sanayi Odası	22.May.17	25.May.17	Otomotiv Yan Sanayi	Belarus/Minsk
14	TAYSAD	4.Haz.17	8.Haz.17	Otomotiv Yan Sanayi	Hindistan/Pune
15	UİB	13.Haz.17	15.Haz.17	Otomotiv Sanayi	Slovenya
16	UİB	9.Tem.17	14.Tem.17	Otomotiv	Etiyopya-Tanzanya
17	Gebze Organize Sanayi Bölgesi (GOSB)	22.Tem.17	29.Tem.17	Otomotiv	ABD / San Francisco-Chicago
18	UİB	2.Eki.17	5.Eki.17	Otomotiv Yan Sanayi	Fas
19	UİB	9.Eki.17	12.Eki.17	Otomotiv Yan Sanayii	Belarus
20	Konya Ticaret Odası	22.Eki.17	1.Kas.17	Otomotiv Yedek Parça	G.AFRİKA CUM.

21	Bursa Organize Sanayi Bölgesi	14.Kas.17	16.Kas.17	Otomotiv Yan Sanayii	BURSA
22	PLASFED	14.Kas	17.Kas	Otomotiv Yan Sanayii	BURSA
23	UİB	12.Ara.17	15.Ara.17	Otomotiv	Çekya/Prag
24	UİB	18.Şub.18	22.Şub.18	Otomotiv Yan Sanayi	Tataristan Cumhuriyeti /RF (Ford Sollers ve Kamaz)
25	TAYSAD	15.Nis.18	21.Nis.18	Otomotiv Yan Sanayi	Chennai/Hindistan-Ashok Leyland Firmasına
26	Konya Ticaret Odası	6.May.18	12.May.18	Otomotiv Yan Sanayi	Nijerya/Gana
27	UİB	11.Kas.18	17.Kas.18	Otomotiv Yan Sanayi	Uruguay-Şili
28	UİB	18 Mar 2019	21 Mar 2019	Otomotiv Yan Sanayi	Belarus
29	UİB	16 Haz 2019	22 Haz 2019	Otomotiv	Gana-Fildişi
30	İSO	24 Haz 2019	27 Haz 2019	Otomotiv	Fas
31	UİB	30 Haz 2019	07 Tem 2019	Otomotiv	Kolombiya-Peru
32	UİB	21 Eki 2019	24 Ekim 2019	Otomotiv	Fas
33	Konya Ticaret Odası	3 Kas 2019	10 Kas 2019	Otomotiv	ABD
34	UİB	17 Kas 2019	20 Kas 2019	Otomotiv	Sırbistan
35	UİB	17 Şub 2020	20 Şub 2020	Otomotiv	İspanya
36	UİB	1 Mar 2022	5 Mar 2022	Otomotiv	Mısır
37	UİB	22 Mar 2022	24 Mar 2022	Otomotiv	Fransa (Renault)
38	UİB	4 Nis 2022	7 Nis 2022	Otomotiv	Birleşik Krallık
39	UİB	9 May 2022	13 May 2022	Otomotiv	ABD (Ford ve General Motors)
40	UİB	24 May 2022	27 May 2022	Otomotiv	Macaristan